

GAZETĂ TRANSILVANIEI.

Gazetă, ses de 2 ori: Miercură și Dumineacă, Fâză, cando concediu săptămânală. — Prelucru: pe l anu 10 fl., pe 1/3 fl. v. s. Tieri esterne 12 fl. v. s., pe unu sau 2 1/2 galben mon. sunătorie.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenți. — Pentru serie 6 cr. Taxa timbrului a 30 cr. de facare publicare.

Nr. 100.

Brasov 10 Ianuarie 29 Decembrie

1872.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA,
Transilvania.

Resultatele alegerilor municipale din comitatul Albei de susu.

La acestea alegeri cerere atenționarea lectorilor noștri: Comitatul Albei de susu și recunoscute în Transilvania de ceea ce săr numi în istoria naturală, un monstru (Monstrum, foetus portentosus), nascut din dilele Marii Teresiei, compus din mai multe peteze de tienuri, că din nesciuse, săi mai bine din aceea ce numesc francii Oasis, adică locu vegetație în unu desert: elu și intenșul dela Elisablopole pana încec spre districtul Brasovului. Prefectul (comitale supremu) al acestui tienut este acum de cinci ani încocă al patrulea, dn. St. Ugron, unu boieriu secesc. Populația amestecata din romani, maghiaro-secui și sasi.

In acel comitatul său municipiu pana în Decembrie trecut se află din partea românească 49, dicomu: patrudeci și nouă membrii ai reprezentanței (consiliului municipal), era restul că maioritate, era maghiaro-secui și cativa sasi. In funcții municipali era din romani: I vicepresup, I secretar la tribunala, I adjuncția la pretura (administratie politica, subprefectura) și 5 cancelisti. Pe temeul legii noile municipale în consiliu municipal în locul celor 49 membri romani de înainte, au fostu suferiti a intra pentru perioada ce se începă, numai 8 di: opti membri, dintre cari optu se potu considera numai 2 di: doi, că omenei de cova greutate.

Consiliul municipal nou, compus aproape în totalitate de maghiaro-secui, pasându la alegerile de functionari, conformu legel, în cointelegerie cu prefectul, a sters pe toti functionari romani, n'au alesu nici pe unu, și prefecțul din partea sa incă nu a pusici macar unu cancelist de romano. Se spune ca ar fi avutu prea mulți clienți de ai sei.

Din tot tienurile Transilvaniile, pe unde locuiesc romani, dela 1869 începă nicairi romani n'au trecut preste concluziile naționale dela Miercură cu atât uioratate, cu cata au trecutu alegerilor romani din comitatul Albei de susu și mai tâta intelligentia lor de acolo; căci unde pe aicea apostasi a naționale si politica a fostu eschisuite, in acestu comitatua a fostu regula. Vreo doi trei preui au primita la tempulu seu contraordinea secretu dela autoritatilor lor respective, vreo doi ampoliati sciendi, ca alministrare nu se voru teme la posturile lor, le au secundatuitu înde, si alegerilor sau mecaru dupa ei orbește, votandu unei-ori pentru Mihály, alte-ori pentru Victor, său ce mai scimoi noi pentru cine, pana candu mai pe urma se înveriata a-si veni voturile si pe bani, său si numai pe viñari si pe pane gola, era in Octobre trecutu si pe cate 5 fl. val. austriaca, dandu votul pana si comitelui Gabr. Bethlen, carele inainte cu doi ani strigase in una din sedintele publice ale consiliului municipal: Dico valachii voiesc functionari publici, se le caute pe aicea in tier'a loru, in Valachia, era nu aici in Ungaria.

Mai in scurta, romani din comitatul Albei de susu s'au portau intocma conformu poruncilor

date, sa fostu pe terenul legislativu activi pana la gretia si scandalu, batendu-si joca de voința națională si plinindu in-faci, morală. Déra fia, ca romani din acelu comitat si anume oménii lor cei carturari si cei farisei au si fostu remunerati misunatu, adică li s'a datu cu pititorul si au fostu trantiti pe usia sfara. Intocma voru pati-o si alti cati se porta că densii, cum si toti orbii, cari au conductori erași orbii că si el. Apoi astfelu de conductori "activi" inca totu se mai ingană că cei mai geniali politici ai naționalei. Vai, de capulu si poate vai de sosefulu loru. —

Functionarii de naționalitate românească la tribunațile de prim'a instantia.

Federaluia* in Nr. 127 din 29/17 Dec. isi lăsă tempu a scôte din sun'a de optu mii denumiți la funcționi judecătoresci si de manipulatiune in Ungaria si Transilvania, numele celor două suflitioare de romani. Din 8000 — 200!

Pentru că se simu in stare de a poté aprefita de ajunsi acesta măsură, ar trebui se scimu între attele: 1) deca suntu mai multi individi de naționalitate românească, său că juristi absoluci, său încă alministrare bine preparati in ramura judecătoresca pri practice, conformu condițiunilor puse de lega cea nouă; 2) deca au concursu toti, său încă cei mai multi din cei calificați bine; 3) deca cunoscu ei cele trei limbi ale patriei săia de bine, precata cu care aceasta interesul locuitorilor, din ale caror pungi se platește toti functionarii; 4) deca s'au denumiți din alte naționalitati individi ne calificați, peatraca celu pacino despre cel din Ungaria și asigura nu numai direcțile opoziționali, ci chiar și ministerialul "Pester Lloyd", ca scalo s'au în templata multe denumiri nemericile forte ren; era din Transilvania afarama de una-cam data, ca la unu locu să denumiști nu numai unu oficiarui queiat, ceea ce incă nu ar fi totu lucru de scandalu, ince si unu fostu clobotariu. (Pôte ca acesta este vreun geniu din nasoare, vreun Hans Sachs, său asia ceva); 5) nu cumva ministerialul ungurescu se asigura nu numai direcțile opoziționali, ci chiar și ministerialul "Pester Lloyd", ca scalo s'au în templata multe denumiri nemericile forte ren; era din Transilvania afarama de una-cam data, ca la unu locu să denumiști nu numai unu oficiarui queiat, ceea ce incă nu ar fi totu lucru de scandalu, ince si unu fostu clobotariu. (Pôte ca acesta este vreun geniu din nasoare, vreun Hans Sachs, său asia ceva); 5) nu cumva ministerialul ungurescu se asigura nu numai direcțile opoziționali, ci chiar și ministerialul "Pester Lloyd", ca totu atai agitatori secreti imprejurul urnelor electorale, in sotiatele cu inspectoare de scoli*).

Nunai cunoscundu acestea imprejurură, amu poté aprefita incă si bucuria unei noi politici din Sibiu, manifestata din cauza, ca ministerialu justicie a refecatuit inca si la Jun'a personu a dñi Maximu. Paşa atunci una asemenea bucuria se poate compara pres bine cu bucuria copilarilor, candu capata corrigeri si popadă la Craciun, său colaci si oua rosii la Pasă. Germani copilaru, ce mai bucuria treacătoră, cum nu presimtuit voi va laturi, de care vesti fi scublătuit in totu vieti u vostra.

* La cari se adunga dupa unu, inca si aici ai preuti, caror li s'au facutu ajutorie, dicemui mai bine, plata, simbră, din subvenționea votata din Pest'a.

Una falsificare.

In art. anonim IX din "Tel. Rom." se dice: "Romanilor de pre acele timpuri (de pela 1538, candu deveniseră sub principii maghiari) pana la anul 1848 li se veni sortea pasivitatii". Istoria însă e martora, ca tocma activitatea nobilimai romane imprenuta cu nobilimea maghiara pana la 1848, a fostu fatala causa a perderei nationalitatii politice romane, pentru ca poporul era afara de constitutiune si fara dreptu politicu, că obagiu, nici cu potes intru in actiune decătu, candu cu maicinu iai Paulu si iai Horia, prin urmare, numai activitatea boierilor a fostu si atunci, fatala causa, ca astazi numele roman nu se mai afia in tota legislatiunea nouă a Uargariei. Deceas nobilimea romana parasia atunci activitatea traficătoresc, care li o moritora nationalitatea, si intra într-o pasivitate decisă, obstinata si împotrivă in fruntea poporului seu, a bune séma astazi n'ici ea nici poporul roman atunci de ignoranti si redusu la sortea de slavu in respectul vietiei politice naționale. Eca d'er, ca si pasivitatea, ci chiar activitatea traficătorilor a pereditat inca in timpul acela dreptul politicu naționale alu națunei române genetice, pana candu in 1848 s'a vedinut la gura morimentului naționale. Tocma însă si atunci, că aristocrati, ei luara parte cu deputati boieresci la dieta; si cu activitatea cea de folositu națunei, cu totu, ca facea cauza comună cu poporul român". — Dica insă ei că reprezentanti si boierilor romani protesta serbatorește si se arunca in pasivitate legală, pana candu nu li se va reunisce si loru cu poporul roman dreptul de națune politica, cum se prefacă boierii maghiari cu popor cu totu in națune politica suprematica, este. Eca d'er, ca s'a falsificat starea lucrului. —

Brasovu 6 Ian. (25 Dec.) 1871.

Anul espriat 1871 a fostu nefericit pentru romani.

Taceam de asta-data despre aspiririle, ce ne au venitul de la adversari nostri seculari, pentru ca vedeam, ca totu incorcerile de ai capacitate in interesul nostru si alu loru — prindu radacina că miuderea in partie. Vom vorbi numai despre daudou si nifericile noastre naționale, incate ele si ai fontan'loru insusi in mijlocul nostru. Fară manunchie, securas nu pota crezni nici una nelucia, ca atatu mai pacino unu arbore compactu si grosu, cum este celu alu națunei romane.

Dincolo de Carpati in România, anul 1871 luptele de partita, calumnile personali, abusurile in viet' publică a statului, destrenul in pasinii si alte vituri, ce dicu una poporu la decadentia, si in urma la parire, s'au urecatu aprofie de culmea loru. Totu diariștia a bucarestiană si iasienea ne este marior, ca nu dicemui pre multu, pentru ca din deosebi ne amu formatu opinionea, si - si o formeză lumea totu. — Si apoi cum se nu vim străinilor apetitul dupa averile patriei vostre, si dorintia de a ne pune pititorul pe cefă, observandu atata superficialitate in totu direcțiunile vietiei. Numai o se rojostate in caracteru si in cogete, — pelunga viațaletica sudică, — tenacitate nordica, pota se paralezea urmarile cestionei finanziare Strousberg-Bleichröder, si ale cel politice dela Gastein, si se prefaata alta-data mai detaliata. — Decocdată dominiu numai, ca anul 1872 se fina incepulutu desfăsunator si alu adeveratii nosteri prosperitatii. Dincoce de Carpati — pentru simetria, — si

spre dovada, ca suntem frati de unu sange, — totu acel lupte, totu acel desbinari, totu acel certe pentru umbra magarului. O Abdera, Abdera, rina si te bucuri de „filii tuis”, de originea romana, de ora-ce fi de originea ta (gręca) nu te imiteză asta cu credința că nol.

Nu vorbim de desbinarea confesională, pe aceea cu mai multă romani, si o voru mai multă, pana ce voru afă apodictice, — déca imperatii cernuii are mai multe, ori numai una pără de intrare.

Nu voiu vorbi despre diferențele politicii locale, ce incura si paraliza politica generală națională, pentru ca vedeti dr. acela, cari cunosc numai atat din lume, catu redu din turnul bescerierilor locale, voiesc si se arata si si în lume după inteleptuirea lor.

Nu vorbesc de acela consorțiu publicisticu misterios, pe care lu pôte astă numai une matematici cu unioratoriști exemplul algebraic: 1 milion = 50 rom. \times 50 fl. = 2500 fl. v. a., c. s. ap.; el este una monstру, de candu il F. O. redactoare foliei astă ministeriale jocă rolă la Coriolan, întrebuitandu în contra unei parti a inteligenției romane, — potu dice în contra partii cei mai onorabili, — epitetul „moscovitii nostru”, pentru ca duc parte A. se pôte, dice imperatorul! Maiestate, déca nu credi, ca inteligenția si poporul romane este inimicul tronului Teuton, este un documentu, din mijloacul lor; — pentru ca se în, ca rol's astă teneru imprudent va inceta cu rusine la tempul seu; — candu regnul va redē: ca prieten usua, co jocu hasardu, nu este acela, celsa iadémâna se continuă jocul, — ci acela cei dice: asia te rusinezi; mai bine dute si te apaca de ceva mai rationabilu.

Vorbesc numai de desbinare nostra politica, cunoscuta sub expresiunile: **activiști si pasivisti**, — ambe neexacte. — Activiști (nota bene coi de bună creditină) sunt activi pentru „realizabilele noastre dorintă”. Adica nu două partite opuse ună altie; — ci numai două fractiuni ale unei si acelei partite naționale, — care una duera mai „piano”, — celalalt mai „forte”. Acesta e starea lucrului în esență; si totusi lupta pana la cutite! Ce aburderit!

Ce este mai caracteristic in astă luptă a împaginarei: ca activiști pentru dorintă astăndu dorințile lor sub plăpomă, că se nu de ele activiști cei pentru „drepurit”; tocmai că candu ar' aré tóm'a, ca esti din urma se nu le apuci din mană „dorintă” si, spoi se nu să silit de să împarti farmaturile, ce acum cada numai pentru densii de pe măsă lui Deák, cu ereticii de pasivisti.

Cine nu -si aduce aminta de furi a partitei numite „Jungsachsen”, candu intră de „die Altsachsen” afară, ca si încă sună deakist. Dér' glâmă la o parte; — pentru ce, rogu-re, nu turnai voi coi cu „realizabilele dorintă” pe aceste dorini in ună formă, spre exemplul cum au facuto - croatii si poloni, si pentru ceu imparătășii produsele luminoză văstre în modu amabilu si fratiesen celor dela fractiunea „neîlăibilelor drepturi” spre a le da ocazie de a medita si ei asupra lor. Pentru ce voi, cari dicoti, ca sunetii chiamati a conduce naționa si destinele ei — nu te înthalniti si nu ve împaratisti considerațiunile văstre francez intre pacini ochi, ci fugiti usi de alii că draculu de lamaia, si pentru ce u certati in publicu prin diaria, pentru că ea coi tragu folosu din imparcherile noastre, se pôte acăsi si nutrit acesti certe in infinitum, si pentru că se nu pôle amestecă si aboșă de ele toti copii, neuscasi după urechi.

Cum mai poti voi aștepta dela cele trei mihiile de animi romane si dela toti cei, cari parastă cu curația consientia naționale, si nu pricpe ni ci pasiunile văstre, nici egoismul vostru român, cum poteli pretenție stima, devotamente si increderă? — Romanii nu pretendu dela voi salturi mortali, că ceia a lui Curiu, nici suferinti parentesci si mörte tragedie că a lui Brancovăsu, ci pretendenții numai pueritici abogare de seos, numai pueritici subordinați a intereseelor si pasiunilor personali, sub marea interesa națională.

Unde anu șiă noi astăda, la finea an. 1871, dăca statul frementare de anima, statul a consumație de spiritu nu ar' fi fost îndreptate din partea uoră in contra altor a din noi, ci cu totii in contra lojirilor ce ne yinu necontenti din taberele inimicilor nostri, lojiri, ce clatina si periclită nu numai pe activiștil pentru „drepuri”, ci pe intregula corpu națională, chiar si

pe cei mai servilli ori blandi omeni din lagerul celor cu dorintie fară drepturi.

In adeveră vorind, nevoindu suntemu siliti a crede, ca istoricul lui „Traita” cu cele dñeșpre dieci mii ar' fi adverata, si ca acea sunăsideră mistica ar' fi fostu unu premiu de gladiatori, spre a obosi spiritul naționalei in lupte seci, pentru ce ne le pôta întrebuitu in contra celor ce ne asuprascu.

Ore anul 1872 totu astă va curge! Ore si in densul totu acestu prospectu triste? — Ore in unele momente grave, ce dăpă totu semnale cerință politica pôte ca se prepară, numai noi se tienemur unu pe altă de chici, pana ce alte potopă, precum spre exemplu croatii - si revindere drepturile loru naționali chiaru sub ochii malestatelor regesci, fara si se alătură la apărătul cluburilor de totu pană si colorea din difertile oteluri ale Bud's-Pestel.

Speram ca anul 1872 va punu capetul acestei comedie nedemne de naționa romana, si ne-demâna chiaru de înscenatorii si uritorii ei.

Să facutu pôte erori si de unu si de altă parte, si nu întrebuan, care fractiune a comisie mai mari, — dér' pretendem dela ambelor, că facute se-si esaminăza conduită ei proprii, si înțorindose po campulu antagonilor sunătute se restabilesc concordia internă intra frati cu sincericate. —

Sp. F.

Brasovu 8 Ian. 1872.

Eri săra se distins Reuniunea de cantari etc. romana cu una faptă filantropica, tienendu una convenire cu producționii de muzica vocală si instrumentale in folosul fondului, pentru a provede pe scolarii si fetelele cele paupere la sorbatorile săsene cu vestimente, că indemnă la ceretarea scolei (si la diligenta într invitalatura). Una publicu forte numerosă: romani, unguri si pacini germani, si totodată forte alese la parte la acăsa contea, care in producționile bine esecuate seceră aplauzele repetite ale publicului. Dupa producționile artistice, la care lăsă parte si renumitul nostru confrate italiano, tenorista Ferlatri, sositu din orient, si care in vocea sa ces divina in dove piese cantate a extasiatul publiculu, se încep unu balu forte animatu, care dură pana cată de dimineață.

Noi sfiamu obligati a ne arata multumita numerosului publicu, ce au concurs la acăsa, faptă filantropica, si cu doboare incitatoru coruri oferesci, cari erau forte bine reprezentate, viu a năstra recunoștință.

In 4 Ian. a. c. se tienu aici adunare districtuale sub presidenția d. jude districtuale Carolu Schnell, care primi presidiul dela comitate saseșeu. Să cediti comunicatul min. Lonay cei incunoscintiasz denumirea de președinte ministriale si se votă adusă de încredere. Dupa site publicari vezi apoi unu contradicție, după ce se citi emisiun comitiale, care obligă si se observă 8/2 si articolul de legge 44 din 1868, că se se pôrte protocolul in limbă maghiara. Desbagă infocate asura de rezultat la remontura in contra pretensiunii min. de interne, că se se multumida cu atât, că se se slătore protocolul numai in traducere maghiara, ca-se dreptul de limbă germană a districtului este acăsa (care inse dreptul egalitatei si tot 3 limbile) si se se desfăsora 80 fl. pentru traducerea fidala a protocolului. — Ore unde vomu ajunge cu fortieje limbistică?! In fine se decide a se face una reprezentatiune atât la min. catu si la dieta, că se se modifice art. 44 si se se rōge totale municipiale, că se se sprijinăsca caușa acăsa de limbă atât la min. catu si la dieta.

Acestă redescrătu si noi peintr limbă romana si autonomia, ca reprezentanții romani de peis tote municipiile se le invite pe aceste, ca se miduiloceșca modificarea legilor, celor, asupratorie pentru romani, peintru si pipalma si simpatia de diosu in susu, ca dela cea opusa numai serrillii si cei crudii la creri mai potu spera, ca se potu dñi si in aeru estati. —

Denumiri la Judecătorie.

La curtea judecătorieșca din Mureșu-Osorhei intră 42 denumiți sună numai 3 romani: Danile Fogarasy jude, Ioane Rusu subjude in jud. sing. Samartiu si Mare Cetățianu subj. in judecătorul core, in Reghin.

In Osorhei intră 21 nici unu romano.

In Csil-Szereda intră 19 1 rom. Lad. Graura cancelist.

In Gy. St. Miklos intră 14 nici unu.

In Osorhei de Kézdi intră 20 nici unu.

In Sângorgiu de Sepsi intră 15 nici unu.

Prin urmare in totu Ardealu la curtile judecătoresc intre vr'o 467 denumiți numai 89 romani s'au stregură.

Chiar si sub absolutismu, candu avemus puina inteligentă, aveam prete 170 impiegati romani; sub constitutionalismu lui Nádasdy-Schmerling intelligentă romana se affă primita in oficia in numero preste 300 insi; si alii in tôte, ca intelligentă romana e neasemnat cu multu mai numeroză, totusi sub constitutionalismu maghiari la judecătorul s'au denumiți numai 89 si prin municipiu s'au aleso de catra virilii deákistii numai de scoter de ochi in vr'o cativa comitate, pre candu in unele vedemur despretruiutorul actu de dusmanu statut de nempacătu, incat nici ca au suferit can-didare vreunui romanu, ca tate, ca d. e. romani din Alba superioră tamaiara totu po partii deákiana, parasindu pasivitatea naționalei; si acum se lauda prin diurnalele sale partiti deákiana, ca din 49 de municipiu para acum a invinsu in 42. Asuprines romannul si dér', precum redem, victoria si pentru acăsta partita?!

In partile anexe, fara pasivitate, vedemur, ca denumirile decursora totu astă, că si in Ardealu, si in Ungaria ulterioara si Banatu cu ardeleni cu totu abia suie numerul romaniilor denumiți la vr'o 200 insi, inse incarcata mai bine de cancelisti. Eca inca de exemplu:

In Baia de Crișu (Zarando): Ioane Motiu si Ioane Meleg-Campeneanu jude; Amos Franco jude la judecător, cerc. din Baia de Crișu, Danièle Papu subjude; Alex. Sterca Silviutu jude cerc. in Hal-magiu; Daniel Gaboru subjude; Gerasim Candea notar; Eduard Nemesiu director de cancelaria; Ioane Vlăsia si Alex. Ciura cancelist; Leone Puci adjucu la cartea fund, Silvestru Bolfa cancelist la cartea fund, Georgiu Munteanu cancel. la jud. cerc. din Baia de Crișu.

In Baia mare: Vas. Dragosiu jude, Ioane Belbe subjude la judecat, cerc. din Siomcut's mare, Vasili Hosszu notar, Ioane Trifti si Ioane Anca cancelisti, Franciscu Mihalca, Peter Pintea si Bart. Iacobu cancelisti la judecat, cerc. din Siomcut's mare.

In Satu Mare: Ladislau Papu jude, Iosifu Popu subjude la jud. cerc. din Seini, Ignatius Joo si Ferd. Papu adjucu la cartea fund.

In Sămieleu (Silvaniei): Ioane Maniu jude, Georgiu Maior subjude la judecătorul cerc. din Sămieleu, Samuel Joria si Moise Barutiu cancelisti la tribunalu.

In Zela: Alex. Papu jude la jud. cerc. din Cehiu, Andreiu Cosma notar la tribunalu!!

Acum ce voru face cel remasi si dati pe strate? — Chiar si doctori de drepturi dinindu, se se asimileze in succinatul poporului si sei copre cu totii animi, aperădutu interesul ei notari, jude si advocați; si atunci toti noi vom ramane talpi si pe talpa se inaltă edificiale. — Emigranti maghiari para candu si recastigara autonomia, cum o redem, traia din gratia si marinimitatea umanitarilor nostri consangenți italiani si francezi; locuji loru e golu, ore nu reclama acum înlocuirea cu romani aruncati la parietel! Talente si animi fideli causei romane nu abhoră nici de unu midiu-

locu cerut de imperativulu stari precarie a causei. Maghiarii nebunisera pe francesi, ca ei suntu cei mai mari martiri ai libertatei europene; astazi romani! — Iiso va crede, doca se voru spectora, Ignoti, cupido. —

Alegerile oficialilor in comitate.

In comitate Hunedarski notarul prim, se alese Georgiu Cascaniu, pres. la scara, orfanul Georgiu Ceacanu, asessori: Sim. Piso si Igo. Balia apoi intre judi proct. catira, cu totii 7 romani.

In comit. Cetate de Baltă, vice-notarul Iosif Capucianu, Vas. Moldovanu presid., la scaraunul orfanului si Alexandru Filep asistent; jude proces, Vasiliu Blau singura singurule.

In comit. Solnoculint. int. s'a locuit mai mult respecta de curvintia la alegeri, ca-se de si vicespanu nu se alese romanu, ceea ce ar' ecelestatie si egalitate petunitenea, unde comitele su-premu si maghiarii, totusi se aleaseru vr' 9 insi dintru roman: Sim. Copodeanu vice-notarul, Stefan Ratiu si Samson Martianu asist., la scaraunul orfanului si Const. Moldovanu notarul orf.; v. contabil Vas. Tothadi, jude procesual in proc. Varaia; Teodor Bratianu; in Alpareta Vasiliu Mustea; in Catican Ioanu Buzaru; in proc. Reteseghul Nicolae Ratiu; nu scimt deea Valea lui Ionu si romanu in faptu, cum e in genesa, ca elu ar' fi locu-mani intre 32 insi cu medici cu totu. —

Dispozitunile testamentului

fericitorul mecenate romanu

Jova Popoviciu.*

4. Pentru lumirurea fundatiunilor mele, desi in programul alaturat se sa descrie linieamantele cele mai principale, totusi adu de lipsa a mai adaugate urmatorile:

a) Superinspections preste institutiile, respective fundatiunile mele va avea-o in tote tempurile ven, ordinariu si ven. consistoriu din Lugosiu. Aceste inalte corporatiuni vor ar' dreptula, de a conferi dupa mortea mea si stipendiale din ambele fundatiuni, suntu inse rogate ca' la conferire acestor stipendii se admit si votul aloru doi credintiosi mai de frunte mirezi din segnata comunei bescericesti gr. cat. romane din Lugosiu.

b) Investitoras' din institutu, asemeneanu si catechotul profesorul, dupa mortea mea era cu aceasta modalitate se se denumescia. Investitoras' trebuie sa fie roman si de religiunea mea gr. cat.; exceptiune potinduse namei atunci, candu s'arfa vr' o competitua din famili'a mea.

c) La conferirea stipendialor din ambele fundatiuni, voiesc se aiba preferinta aceia, caru voru pot' legitima, ca' se tragu din famili'a mea, sau si societ' mele; aceast'a din urma inse ar' valore numai pentru descendinti de ambele secse din famili'a Iosifu Popoviciu din Lugosiu. Aceasta preferinta la studintii de secolu barbatescu numai asa voiesc se aiba locu, deca acestia voru dovedi, ca au talente, diliginta si moralitate, alti-cum voiesc ca acestini se se de la cea maiestria ori la negoziatorias, si pentru unii ca' acesti lusu se li se de funda-tionarea de stipendiu pentru studinti, pana ce voru fi invatati, siageti, cate 5 f. cinci florini la luna, ca ajutorii pentru cultivarea loru.

d) Fetele odta primite in institutu, doce voru ave portare corespondientia, torn pot' siiede in institutu 4 ani, si se voru provede acolu cu vuptu, cortelul, imbracatu si cartile necesaria.

e) Afanduse ca' un'a sen' alt'a din acestea fete se ecelsez in talentu si diliginta, asa catu se pota si prospectu fundat, ca din un'a ca' aceea va pot' esti cu timpu o investitoras' alesa la institutu meu, ordineanu ca' nu ca' aceast'a dupa absolvirea cursului de 4 ani, se se transita cu unu stipendiu corespondentul locului si impregnaturi in vr'-una institutu mai inaltu, inse cu aceea conditune, ca' aceea feta asemenea si parentii, ori curatori si se se obloge in modu valid si inscrisuri, ca absolugiu studiate mai inalta, in timpul de superinspections institutiului distichorindu, va functiona ca' investitoras' la institutu meu, pre langa salariul acolo normalu.

f) Voiesc ca' investitoras' dela institutu meu se nu siba salariu mai mare ca' 500 f. r. a. di: cinei suntu florini afara de tota acomodaresi si vuptu gratuit, care se trebuu se la siba in institutu. Cadinatiele investitoras' se adu specificante in programul institutului.

g) Profesorul catechetu se primesca o remuneratie anuale de 200 fl. donec suntu florini val austriaca.

h) In institutu meu de fete se voru pot' primi si alte fete de parenti onesti, fara desesibrie in limba si confesiune, pre langa ceva solutie amesurata pentru vuptu si cortel, seu numai pentru invelimentu. Fetele serase romane din Lugosiu si din pregiuri ca' estrane nu voru solvi in-dactru.

i) Speciale manipularei anterioare fundatiuni se scopera cu cratire din venitul fundatiunilor, din cari se voru pot' da la fetele mai ecselenti si ceva premia.

j) Superinspections institutului de fete se autorizarea pentru tote tempurile a face ori si se insprezutari, cari s'arata necesaria pentru prospereitatea si inaintarea acestui institutu.

5. Averea principalu a institutului de fete o voru forma casu' mea din piatru si cea din strata Temisiorei de sub Nr. 335; aceste nici candu se voru pot' vine, si voru av' de a se inscrie dupa morminte mea in cartea fundaturi sub numirea: „Proprietates institutului pentru crescere si cultiva-tures fetele romanе a lui J. Jova si Catarinu Popoviciu". Casu' din piatru dupa morminte mea va inchiiria, si venitul va fi a fondatului numit. Ambale case se voru provede cu inscriptiunea corespondienta.

6. La vinderea realitatilor mele in specie a ducheanului sau boltei, voiesc se aiba preferinta acei nepoti ai mei, cari suntu negotiatori; acestora, de si in vietia li amu facutu multa bine, crescundu-i si ajutorandu-i, in semnul amorsei mele voiesc se li facu si aceea ajutorare ca' prelunda ducheanul meu dupa prestatia facuta, — se nu fia datori a depune doodata intreaga capitalulu, ci numai a trei' parte, er' celestare donec parti, dando securitatea recuata, se sa pota solvi in rate anuale cu 60%. Dintre nepoti va ar' prioritatea acela, carele va fi de religiunea mea, neanduse de ace-sa, acela care va da mai multa.

7. De executori a acestui testamentu ali mei lusu si rogu pre ilustri, si ramulu canonice prelatu Mihailu Nagy si pre ramulu cameraria papalui si secretariu diecesanu Ioanu Olteanu, caroru in partia compensatoria a osteneleloru salu amu destina-tu ca' amicilor mei care unu obiectu de via-tre. Intemperanduse; ca' enulu din acesti amici ai mei se nu pot' impinhi acesta' regare a mea, atunci regu pre presintantul episcopu ali Lugosiu-lui, ca' in cointelegera cu ven. consistoriu intregut prin doi credintiosi inteligenți si comunei bes. gr. cat. romane din Lugosiu se binevordeasca a substitui altu executoriu.

Acestea amu avutu de a le dispune despre substantia mea castigata pana acum cu crante surdori in decursu de 46 ani. Lusu mai tota substantia mea, care pana acum face la 100.000 fl., natu-rei mei romane, pentrua cuocuso lipsele si amaralu ei, si punctru alta, mai scumpa pentru anim' mea nu amu decat cea de grinta mea deamna de o sorte mai buna ca' aceea ce a arata-, si dorrel o are si astadi. D'eu amu facutu acesta' si pentru indenbulu altor, caru intre impregnaturi mai favo-irable ar' poti si mai multu face pentru popula-tionu. Lasandu in astu modu untingue nostre amu-rolu si mai tata averta mea, me rugu se me tinea in memor' binevenitata, er' eu acum si pana la capetul vietii mele me rugu cu omilintia mea in toti vecii. Amin.

Data in Lugosiu la Iunii anului manastirei 1870. Jova Popoviciu m/p., Ioanu Olteanu m/p., scriptoriul testamentului si mortare. — „Patria."

Jova Popoviciu, cavaleru ordului Pon-

tiului Romanu al St. Gregoriu, presidinte la gremiuul neguatuorescu si insprezitor scoli locali gr. cat. din Lugosiu, rapitu trupesc de arm'a mortei, de apoplexie, fu inmorntat cu totu onorabile episcolu cu asistenti' capitulului si alti prebuti petrecutu de totu oficiolate si multime de poporu. Asteptam un'a biografia a zelosului acestui nationalist si mecenat, care fara incetare fu si colestante sprijinitoru al „Gazetei Trans.". Fi' meiori morii in eternu servitoru de exemplu iniatiunie de a dovedi amorsea calta nativitate in asemenea fapte salutari pentru prosperitate si, care numai prin cultur'a de ambe secole se pot' sfingi, fara de care astazi nu este scapare nici speranta de vietia na-tionale; se la fericim cu totii pentru nobu' vietia eleron in memor' na-tionalei cu uno repausu: In veci pomeniua la mecenate!

AUSTRO-UNGARIA. Panu adi in 9, dupa comentarile programului noilor ministeriu Auersperg, posibilitatea programului sa fi foile indiferente au inceputa a nu mai crede in reesira lui Auersperg, si ei profesiunii cadere in scurtu si revenirea lui Belcredi se-si inauguree federalismul. Fia cum va fi, a-tata inse si securu, ca' Austri'a nu-si va parasi continutatea s'a de dreptu acum, candu are promisua su-cursulu Germaniei in lupta cu nationalitate. Poloni lusa parte la senatu, der' nici loru nu li se voru face concesiuni mai mari, decat cu pe catu su-fere continutatea unitatei monarhiei. —

Croatii nu se potura invol. In 4 Ian, sub presiduial Mal. Sale se tenuu consiliu ministrile cu ministrii ungaresi in totu in cau's a-sa. Partiti' na-tionale croata dandu memorandum, ministrilor nu se invioesc cu apromisuni, ci vre formularu serioza a punctelor difierente, el' partii' unionistica croata deada una contra-memorandum, care face cruce preste cele mai delicate pretensiuni nationale; si asta' refractarii se voru mai incerca si in Pest'a, unde cu cubilu factiunilor, de a impacheta, ca' se slabesc pretensiunile, buna ora, cum se inceputa a se forma si activismulu consortiale dela „Tel." si „Patria", pentru, candu ar' veni inlerul la invioala activistii, se traga lunga presta une pretensiuni, cari nu mirosu bine in Pest'a. Se se scie de timpru. —

Cronica esterna.

ROMANIA. Bucuresci 4 Ian. Concesiunea noua, s'a datu; se nu ne mai facem illusio-ni; si s'a data cu avantaje nono pentru concesionari: treisprezide milioane franci mai multu in basu numerar, in ianuie, dupa cum ne a arata' seriozul ministru de finantie, d. P. Mavrogheni; nu dicemtia mai multu, pentru ca' ne amu depinsu se credemt, ca' d. Mavrogheni candu vorbesce cifre, nu glumeșce si este exactu.

Preste aceste treisprezide milioane franci in numerar, s'a mai accordatul nouelor concesionari schimbarea linieelor, adica intinderea liniei Braila' pana la Pitesi, curmandu asfaltul linii' Bucuresci-Craiova'-Varciord'va, ceea ce ar' fi intardat plat' dobantile la marelle capitalu ce treboiu se se puna spre imensee lucrari de arta; ca-ci del Pitesi pana la Varciord'va, se potu dice lucrari de arta.

Preste acesta s'a mai accordatul nouelor concesionari inca trei ani spre seversirea drumului pana la Varciord'va. Preste acesta s'a mai accordatul nouelor concesionari se face tota lucrari de poduri si altel, provisorie de lenjute in locu de pe tra' si feru, pre cari se la se face de petra si feru preste siiese ani; ince dobantile se merga pre a-cestu cursei de siiese ani, ca' si candu ar' fi fosta podurile de petra si de feru, adica se platiaca dobantile pentru o a diecea parte pota dintr'un capitolu in cursu de siiese ani ca' pentru capitalul intregu; adica spre a putut concesionari, ca' dobantile numai pre unu capitalu nu intrebuintata, se pota face acela lucrari in feru si petra, mai re-mandu si cora.

Lasam acum tote celealte avantaje, cari s'anu facutu concesionarilor celor noui, pre cari nu le aveau concesionarii cei vecchi.

Concesiunea cea noua este mai grea pentru tiera decau concesiunea cea vecchia; si, fara a es-gera nimicu, putemu dice, ca' concesiunea acesta' s'a data cu trei sute mil franci chilometru. —

T. Carp.*

ITALIA. Epistola adresata la 7 Nov. tracatu de catra d. Eurico Amante, presidinte al curtilor de apelu din Macera's(Marche) unui romanu trecutoriu prin Ital'a:

„Domnul meu!

Anu opore de a ve adresaa aici periodicul diariu „Confederatuna", in Nr. de 10 fol, cate au aparutu pana astazi; candu veti ajunge in tiara, reti bine voi a-mi indicu adresa drdisra, ca' se vi se pota tramite diariul scolo, pe care we rugu se lu primiti in daru.

Bine voiti a mai primi asemenea, ca' semnat de stima, oper' intitulata: „Noua carta europeana in relatiune cu ginta latina".

Fia ca' intr'o de se putemu noi toti, urmasi veciehi Rome, dela Sicilia' si pana la gurile Du-narei, se ne adunam cu Capitoliu, intr'o legatura

politica, spre a asigura libertatea, independentia si marina noastră, statut de multu amenințate astăzi.

„Mi s'a spus, ca în Bucureşti se va tine o nouă congresă relativ la gîntile latine. Dorințele noastre sunt de a se convoca imediat una altulă la Roma.

„Un pare reu, că reporturile între italiani și romani sunt atât de slabă; că limbă romana este atât de puină cunoscută la noi și că pacin se scie despre acela popor generos, frate al nostru, locuitoriu al Dunării.

„Diariorul „Confederationes“, tinde a destepăzi italiani, despre pericole, cari vino asupra-ne din partea nemilor si a slavilor, si care espună atât de des acela parte a Italiei, care este România.

„Ve strigă mană cu afectiune si simță si amu multumirea de a me numi” sol.

„Asia este, ca ne vedem frumos, în oglindă; ce ne pune în față președintele curții de apela din Maceratá!”

Strainii vedu si se îngrițesc de pericole, prin cari ne amenință germanismul si slavismul, si noi, nici vorba macar nu facem!

Strainii(I) amici spună, ca suferă, ca-ni cu-noscu mai nimic, despre România și noi... le întorceau mereu spatele!

Italianii formează un diariu pentru a destepăzi opinione publică a Europei despre pericole, la care este despăzită România, si romani nu numai ca nu fondiază un diariu în strainatate, nu numai ca nu propagă prin foile strâncă dreptările lor si pericolele ce i amenință, decă nu vor să cunoscă nici chiar diariile, care apară numai pentru ei si pentru interesele lor propriu!

Italianii, francezii, spaniolii, portugesi ceru intrările congresului tuturor reprezentanților gîntei latine, si romani de doi ani de candu domnia Maniu si Hasdeu (—) le vorbesc de unu asemeni congresu, n'au voiu nici a intielege nici macar a aud!

Strainii facu cartă Europei în favoare gîntei latine, si romani dană pôte astăzi întregă pamantul tieri lor nemilitoru si ungurilor scl. — Rom.”

In totă Europa în anul 1871 a fructificata numai noumii cunoștinței binelui si a realui politicii, din care gustando poporile se veduria deodata desbăcata de dreptul destinalui sau, care si le revineadă aristocrații prete totu. In politică externă inter state sănătății alianță se redice din cînd în cînd totu mai seriosu pe pîtore. Prusă cauta în Franchă cauza de cîrta, că dör' pana a nu se restaurea înca Franța se apuce armă in favoare reîntronizorui lui Napoleon. „Monitorul comun.” lase se străpeneaza acestă probabilitatea. De alta parte scîte, ce sună, ca principel eretoriu al Rusiei într-o cîrtă și fi datu 2 palme ambasadorului Germaniei, se tulipescu, cu insinuările de amicitia, cu tîte aceste posibilităteni de o alianță ruso-franceză inca nu a esită dintr-o marginime evenitabilitate. Politică merge totu pe strău principiului naționalităților coloru mari, cari voru a se unifica cu contielegere; numai Austro-Ungaria nu, nu pôte mistui acăsta politica. —

Varietati.

Nr. 934/1871.

Cum responde ministeriul r. ung. la cererile românilor pentru ajutoriu? Comună bes. gr. cat. din Curchiu, comitatul Zarașului, ér' ceru ajutoriu delă ministeriul în Martiu 1871 pentru edificarea bisericii, si ministeriul nu - si strămată sitului indatănu la cereri de aceste, ci response sub Nr. 15.5999 din 19 Iulie a. c.: „ca sumă proiectată pe an. 1871 din fundul religiozei pentru edificare si repararea bisericielor gr. cat. fiindu dea imparțita, cererii expuse nu i pôte îsoara. Matoru și inscrisului episcopului Lugosului Ioan, catra parochia susunuitu cu Nr. de susu. —

— **Wolfen?** „Patră” publică în Nr. 19 din 16/3 Decembrie a o declaratiune a oficiului comunale din Voivă în dist. Fagarasului, prin care acelu oficio multimese inginerului Alexandru Kosi si aducatul seu Iuliu Benédék pentru nescari servitiile acelora in una causa procesuala de start, — **inca nefinită.** De si procedarea acelor avocati, cari cera multumite publicis dela comitetiilor lor, pana cu casă portată de el este inca pendente, — adica nedecisa, si nejunsă la valore de dreptu, né insufa totadea unu pre-

pusu natural, — totusi nu ame avut a dice nemica facia cu acela multumita publica, pentru frati voileni au nedispusabilu dreptu — că orice situațiu, — a cumpărat si pei de lepiru neimpuscat; — decă „agricola” — ce inse sevede a fi cu totul altu-ceva, — nu sară fi redicata la următoarei eschimatiunile epochale in istorii straneștilor lui Negra Voda:

„Noi inse dorim si poftim că Dum-nediu! Tu se ne dă inca mai multi bărbăta de acestia!”, adica pentru unu blidisor de lîne — despre care inca nu scuti, ca este fîrta ori ba, atată degradare de caracter! Nu cumva, ca se se mai degradeze fagarasianii alu relesge de deputați? Deschidește ochii! —

„Or cela, care te batte pana ca cadu bolnavu la pata, — merita glorificare, candu ti-înde unu blidu de lîne spre a gastă din elu in nepotiniu, la care a adus?”

Aceste sunu fruțele teoriei: despre politica practica cu lepadarea consciențiala natională!

Sorace, „Patria” in ce societate si cadutu? Spune-ne spre mangaiarea bataru: ca corponduină lui „agricola” ori „misericordia” nu ti-a venitu in limbă romana, ci si i tributu a traduce acolo; alimintea lucruri ar fi prea triste. — (0)

„OST und WEST“.

O foia mare federalistica, care va reprezenta interesele generali politici naționale si de economia populației ale slavorum si românilor, precum si a germanilor acelora austri, cari numai in principiale stînchezălii voru făcea scapare statului monarchiei austro-ungare, — apără de la 1 Ianuarie 1872 pe totu dia,

Pretulu si 8 fl. pe semestru, 4 fl. pe parțriu, 1 fl. 40 cr. pe luna.

Insetare efine, comanda bani, scriitori se in-drepta: „Ai die Redaction „Ost und West“ Wien 1 Schottierung 8“. Acestu diurnal acoperă o ne-nesitatea imperativa, care se recomanda desinesi. —

Dă cu Nr. acesta se finesc anul 1871 si numai noile abonați se va mai trimit fise. Deci e rogatu on. publicu a grabi cu prenumearea si sprinjiră acestu organu de publicitate en toto concursul solidar, cu ce la recere binele naționale dela fi ei cei fidiili si cu deosebita dela inteligenții ei.

Dloru sprinjitorii si corespondenti aducem cu fina anului cuivinătă gratis, nu a nostra numai, ci si a naționalei, carei amu servitu si sacrificatu cu totu dupa cerutul devotamentei: Anu nou mai fericiu! Elu va fi, decă si noi vomu fi cu frunte mai redicata. —

Indreptare: In Nr. tr. pag. 2, colou a 1; serieu ultima in locu de „si” ceteze „cu” sanc-tionarea etc. —

Nr. 11.295/1871. 1 — 3

Publicații.

Se face prin acăsta de comunu cunoșcutu, cumca din partea comunei Brăsovă s'a exarenda dreptul de a redica accisul, taxele de circumscripții si de consum pe 3 ani, adica din 1-a Ianuarie 1872 pana la 1-a Ianuarie 1875 pe calea licitației, domniouri Carl si Albert Schmidt, Czel et Arzti si Felter, si Athonosu; si ca prior urmare sunu imunitati arendatoru al dreptul in timpul de susu cu exceptiunea a taxelor de consumul vinului a reacordul următoare accise si taxe de consumu, si adica:

1. Accisulu (taxa de aducere):
1. pentru o vadra austri. de vinu 261/4 cr.
2. , , , , , in bouteli 52/4 cr.
3. , , , , , de vinu arsu, spiritu si alte beuturi contineștorie de alcoolu de fabrică gradu 4 cr.
4. pentru o vadra austri. de mustu 52/4 cr.
5. pentru o vadra austri. de bere de la 12 grade, care s'a produsu aci, catalogu si afara si s'a adusu azi 1 fl. 60 cr. pentru bere mai taru se platește in proporțiune după grade mai multu.

Tacsele de consumu:

- a) pentru o vadra austri. de vinu . 1 fl. 50 cr.
- b) pentru , , , , , in bout. 1 fl. 50 cr.
- c) pentru , , , , , de vi-narsu, spiritu si alte beuturi con-tineștorie de alcoolu de flă-tant care gradu 16 cr.

Accisul pentru consumarea vinului:

Pentru o vadra austri. . 1 fl. 26 cr.

Beuturi adica: Rom, Liqueur, Rosoli si alte altele inducute contineștorie de alcoolu se privesc la tacase aducandu la Brasovu ca spiritu de 30 de grade.

Pentru o vadra austri. de octu obisnuitu ca spiritu de 5 grade 1 fl. — cr.

La octu mai tare, care are mai multu ca 5 grade de spiritu la vadra austri. se măsura după gradele contineștorie de alcoolu, mai departe de la Rom, Liqueur si Rosoli si altce, care se produc din spiritu si pentru care s'a plătit tacse in Brasovu nu se iese nici unul felic de tace.

La aducerea vinului nu se va luce accisa dela a diecas parțe a quantumul adus.

Aducerea beuturilor este numai la St. Bartolomei beuturilor este numai la St. Bartolomei in Brasovu rechizii si la podu de petru in Blumenberg erația, si este fisare obligații la sosire a si insinuă la o vamă dintre acesta două spătătire tacsei beuturilor aduse contineștorie de alcoolu: — la din contra, care va aduce pe alte drumi-beuturi in cetele se va privi ca prevaricanti si ca acesta se va pedepsi.

Tocmă asia va plati acela o prevaricatio, care va aduce beuturi contineștorie de alcoolu pe alte drumuri si nu s'au insinuăt la o vamă dintre cele două, său nu va putë legitimă prin bolete dreptul seu de adus.

La prinderea acesta se va pedepsi prevaricantu pe langa confiscația beuturii cu sumă de decinice parti, cu care a vrutu elu si insinuie exarcendarea; la a două prindere se va pedepsi prevaricantu pe langa confiscația beuturii cu diece parti si la a trei prindere se va pedepsi cu douăzeci de parti, si dea acela prevaricantu va avea dreptu de carcioriului va pedepsi acesta.

Brăsovu in 27 Decembrie 1871.

Magistratul urbanu si districtuale.

Publicații.

Comunitatea bisericescă si scolară a Brăsilui, prin comitetul seu administrativ, aduce prin acăsta la cunoștința onor. publicu, cumca are de a vînde pe calea licitației publică 2 parcele de padure in muntele Predusiu, cu una suprafața de 113 juger, castoria, mai cu sêma din fag si mai pacin bradu; aceste parcele, tuliescunduse numai lamenul, se pot vînde ambe la olăta, său cerendu necesitatea si deosebile.

Doritorii de a cumpăra acesta padure aduse de a se prezinta in 26 Ianuarie au cur. la 9 ore antemdi in cantelela oficiului communal in Brașov, unde li se voru impartasi si conditiunile de vîndare mai de aproprie.

Brașovu in 9 Ianuarie 1872. G. Voinescu m/p., notariul comitetului adm.

„ALBINA“

Institutu de creditu si economii in Sibiu.

Findu subscrissi intregu capitalul de actionii ale Institutului de creditu si economii „**ALBINA**”, domnii actionari ai numitului institutu suntu rogati, in sensulu conditiunel I din publicația noastră dela 1-a Augustu a. c.: a respondere in timpu de luna si rată il de 20%, adica cate 20 florini de actieni, săi la domnii reprezentanti ai nostri, unde s'a facuta subscrisa, său si deadeptul la acestu comitetu in Sibiu, strada Macarielor Nr. 110.

Sibiu, 10 Decembrie 1871.

3 — 3 Comitetul fundatoriu.

Cursurile

Redactoru respondatoru IACOBU MURESIANU. Editioane: Ca tiparul lui IOANE GÖTT si fiu HENRICU. 460.